

Redacția:
Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscrisele ce privesc conținutul foii sunt a se adresa redacției.

Manuscrise nu se înapoiază — Epistole nefrancate nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITĂȚEA

Foie politică, economică, socială și literară.

Administrația:
Strada Beriului Nr. 2.

Prețul de abonament:
pe an 8 cor., pe 1/2 de an 4 cor., pe trei luni 2 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe an 20 franci.

Inserțiunile se acordează conform tarifului obicinuit.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

— Apare în fiecare Joi. —

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Consolidare.

Sâmbăta trecută s'au întrunit în Pesta în palatul parlamentului deputații aleși pe ciclul nou de cinci ani. În ședința asta s'a cetit rescriptul regesc, prin care deputații sunt convocați la ascultarea mesajului de tron pe ziua de 28 Octomvrie. Și mesajul de tron s'a rostit, casa de sus și de jos au desbătut asupra răspunsului, parlamentul în curând își va începe acum activitatea legislativă, va aduce legi și hotăriri ce ne privesc și pe noi, va desbate asupra multor chestii cari pe noi Români ne ating în rindul întâi și toate acestea — grație pricopseniei politice a fruntașilor poporului român — fără noi.

De nobis sine nobis.

Am accentuat în deosebite rinduri greșala fatală ce-au comis-o acești fruntași împedcând și opunându-se unei activități parlamentare a Românilor, sfătuind eventualilor candidați să nu candideze și silind astfel alegătorii să voteze cu bărbați străini de limbă și lege, și-am arătat la locul acesta, nu odată, înrîurința desastroasă a «apelului» asupra solidarității interne a partidului român. Iar acum, când în parlamentul întrunit au ocupat loc o seamă de deputați naționali slovaci, sârbi și sași, și cei mai îndârjiți pasiviști vor trebui să admită, că cu greu am fi putut da dovadă mai eclatantă cât de puțină încredere am avut în forțele noastre, cât de puțin am cunoscut masele poporului și cât de puțină valoare reală are o hotărîre ce nu represintă exprimarea prin formulă a intereselor unei majorități dornice de muncă conștie.

Acum toate aceste contemplări sunt târzii și dacă totuși mai revenim asupra alegerilor decurse, e ca să ne aducem mereu aminte, că prin o politică de lenevire nu poți ajunge nimic, e să nu uităm că trebuie să muncești ca să ajungi la ținta dorită, că tu trebuie să-ți oblești calea spre ajungerea ei, căci cei în interesul cărora stă să se oprească dela ajungerea ei, nici-odată nu-ți vor obli calea, cel mult o să-ți pună și alte pedeci. Acum trebuie să ne gândim la viitor, la munca pregătitoare ce ni-se impune ca să ajungem să ne vedem reprezentați în parlamentul țării cel puțin în ciclul ce va urma.

Nu-i vorbă, s'au atacat mai multe mandate, între altele și mandatele alor câțiva inși aleși în cercuri românești și la o eventuală nimicire a lor ni-s'ar da puțința să candidăm în cercurile aceste bărbați de-ai noștri cu program național... dar nimicirea asta a mandatelor cu greu se va întâmpla. Curia, chemată

să judece asupra validității mandatelor atacate, e legată de articolul de lege XIV din anul 1899, și nu poate nimici decât mandate, în privința cărora prin dovezi palpabile s'a constatat ilegalitatea alegerii. Necondiționat va nimici mandatele acelor deputați aleși, cari nu întrunesc toate însușirile cari constituie dreptul electoral pasiv, ear condiționat va nimici mandatele în privința cărora prin casuri concrete, netăgăduite s'a dovedit că voturile au fost câștigate prin mituire, terorizare și alte apucături anume și și în casurile acestea numai atunci, dacă s'ar dovedi, că fără aceste voturi cumpărate alesul n'ar fi întrunit majoritatea absolută. Putința dară să ne vedem deja în ciclul acesta reprezentați în dieta țării e eschisă sau cel puțin problematică.

Trebuie să tindem dară într'acolo, că la viitoarele alegeri generale sau în cazul unei eventuale disolvări a parlamentului să fim într'atâta disciplinați, încât să putem trimite în dieta deputați în număr ce se apropie cel puțin întrucâtva numărul ce-ar trebui să trimitem în raport cu numărul alegătorilor noștri.

Știrurile celor cari și pe față încep a propaga «activitatea» se sporesc și se închiagă zi de zi. «Tribuna Poporului», care în principiu totdeauna a fost pentru activitate, dar dintr'un simț de disciplină și solidaritate rău înțeles, de astă-dată a perseverat pe lângă pasivitate — a proclamat deja activitatea. «Telegraful Român» totdeauna a luptat în interesul ei, «Drapelul» ce-i drept, perzistă și-acum pe lângă pasivitate, dar el e organul unei grupări, care totdeauna a combătut ceea-ce a dorit majoritatea Românilor, care a fost pe lângă activitate fiindcă majoritatea doria pasivitatea; și acum e pentru pasivitate, pentru-că majoritatea e pe lângă activitate. «Tribuna» e firesc că susține și acum politica pasivității, fiind organul unor bărbați, cărora le convine să trăiască în comoditate, ear „Gazeta Transilvaniei” îmbetrânită înainte de vreme, mai șovăe pe lângă pasivitate de teama, că o să-i lipsască puterea să țină mai apoi pas cu bărbații politice de activitate.

Cu forță ni-se impune dară consolidarea, închiagarea. Nu-i deejuns să fim una în principii, trebuie să lucrăm în interesul propagării acestor principii, spriginindu-ne reciproc, trebuie să formăm în toate centrele noastre cluburi electorale, cari să stea în continuă legătură și să pregătească calea formării unui club electoral central, ca viitoarele alegeri să ne găsască organizați pe deplin.

Declarațiune.

Deși corupțiunile puse la cale de oamenii administrației, apoi și de alții privați, tot atâția vânători după interese particulare, și parte deobligați, apoi amenințați, s'au constatat cu prilejul alegerii de deputat dietal ținută la 2 l. c. aici în Orăștie;

Deși mai mulți alegători ei înșiși au recunoscut în ce mod au fost seduși și menajați cu mâncări și beuturi, apoi cu promisiuni de parale și în fine:

având în vedere, că mai mulți alegători, muștrați de conștiința lor proprie, s'au declarat pocăiți pentru pasul greșit ce au făcut, trecând în tabăra străină, în parte chiar și la solicitarea și indemnul așa numiților pasiviști,

Subscrișii în numele alor 221 alegători declarăm, că am decis într'o consfătuire, că nu suntem aplicați a ataca alegerer sevrșită, din acel motiv, ca acei 149 alegători români să nu fie pedepsiți pentru nechibzuirea lor faptă și mai cu seamă, ca să nu-și peardă dreptul de alegere pe un period de 5 ani dela publicarea eventualei sentințe, nimicindu-se prin aceea majoritatea alegătorilor români și pentru viitorul period.

Mai mulți alegători.

Apel

cătră P. T. acționari ai inst. „Dacia”.

Luând institutul nostru o pornire neașteptat de îmbucurătoare, sunt rugați on. acționari să grăbească a răspunde ratele prețurilor de acții, ca să putem satisface multelor rugări ce s'au înaintat direcțiunii pentru împrumuturi

Fiind vorbă de interesul institutului nostru și de interesul acționarilor, vă rugăm întrucât numai vă este posibil să binevoiți a plăti prețul în-treg restant a acțiilor cât de îngrabă, cu atât mai vârtos, că lucrând prin aceasta în interesul institutului, lucrăm și în interesul nostru, deoarece-ce dela ziua răspunderii ni-se socotesc 6% după bani.

Până acuma deja avem depuneri considerabile, dar' rugările de împrumuturi sunt neașteptat de multe.

Orăștie, la 26 Octomvrie 1901.

Mai mulți acționari.

Convocare.

Dela despărțământul IX. al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” în Orăștie.

Adunarea gen. ordinară a despărțământului că va ținea în comuna **Bobalna la 21 Noemvrie st. n. 1901**, (ziua SS. Mihail și Gavriil) înainte de amiază la 10^{1/2} ore în biserica gr.-or. cu următorul

Program.

1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului.
2. Cetirea raportului general despre afacerile despărțământului dela ultima adunare până azi.
3. Raportul casei despre starea financiară și cetirea membrilor „Asociațiunii” de pe teritorul desp.
4. Exmiterea unei comisiuni de trei pentru censurarea raportului și a socoatei anuale.
5. Exmiterea unei comisiuni de trei pentru conscrierea membrilor noi și încassarea taxelor dela membrii vechi.
6. Cetirea eventualelor disertațiuni în-trate la comitet.
7. Raportul comisiunilor exmise sub punct 4 și 5.
8. Alegerea a lor 2 delegați pentru adunarea gen. a „Asociațiunii”.
9. Eventuale propuneri referitoare la afacerile desp. și promovarea scopului acesteia.
10. Alegerea directorului și a comitetului pe o durată de 3 ani.
11. Designarea locului unde se va ținea adunarea gen. în anul viitor, și
12. Încheierea adunării generale prin director-președinte. Eventuala privire a expoziții și premiarea.

La această adunare se invită cu toată stima inteligența și poporul de pe teritorul despărțământului.

Orăștie, la 28 Octomvrie st. n. 1901.

Vasile Domșa,   **Laurian Bercian,**
director.   secretar.

Treburile orășenești.

Representanța orașului Orăștie a ținut Vineri la 25 l. c. ședința sa lunară ordinară cu un program conceput și scris în o limbă românească pocită, așa după-cum mai toate treburile orășenești în mod cam pocit se și resolvează.

Intermezo.

Înainte de începerea ședinței, fiind abia 7 membrii de față, între membrul de comunitate virilist Dr. A. Amlacher, preot ev. lut. în Romos și protonotarul Aurel Murășan, ales odinioară cu voturile săsești și ungurești în contra decisului clubului local românesc, s'a născut următorul dialog:

Dr. A. Amlacher, dle protonotar! ai bunătate și ne cruță cu vederile d-tale unilaterale, pentru-că d-ta ești acela, care ai băgat zizăniile în administrația noastră orășenească cu recursele d-tale nechibzuite și nechemate. Griji! că toate acelea se vor răbuna. Insemnează-ți bine, că reprezentanța este prepusă și stăpână funcționarilor orășenești, căreia cu toții, așa și d-ta, sunteți supuși.

Protonotarul A. Murășan declară și afirmă, că el în calitate de funcționar orășenesc, precum și ceilalți funcționari, ca atari sunt egali în treburile orășenești cu reprezentanța, ear' în serviciul administrativ s'îi privește de prepușii locuitorilor.

Toate vederile acestui funcționar, au dovedit demult deja, că stau în strînsă legătură cu naturelul seu fizic bolnăvicios, despre care și cei mai adicți ai sei sunt convinși.

După deschiderea ședinței s'îi designează de verificatori: Carl Antoni și Barcsi János.

Membrul de comunitate C. Antoni interpelează, că comisia exmisă înainte de aceasta cu 2 ani și însărcinată cu censurarea restanțelor taxelor pentru primirea înlegământului orașului, pentru-ce nu și-a finalizat lucrările nici până azi?

Primarul afirmă, că lucrarea este greoaie, însă va dispune împlinirea lucrărilor până la proxima ședință.

Tot C. Antoni întreabă, că ce conține răspunsul negativ sosit dela ministrul de războiu, referitor la înmulțirea garnisoanei încă cu un batalion și stabul regimentului? Reprezentanța este chemată a ști despre rezultatul obținut în urma deputațiunii orășenești exmisă în afacere la Viena și Sibiu, care a costat spese însemnate.

Primarul zice că răspunsul sosit sună „că acum deodată de dislocare nu este vorba, sunt însă prospecte pentru viitor“.

Promite, că în ședința viitoare va comunica rescriptul în original.

Membrul de comunitate Dr. A. Amlacher interpelează, că pentru-ce curățirea canalului morilor s'a făcut numai în luna Octomvrie și nu în Septemvrie, când este mai corăspunzător.

Primarul răspunde, că amănarea s'a făcut cu învoirea arăndașilor, din motiv că lemnele de clădire de lipsă la repararea morilor abia au putut fi tăete și aduse din pădurea orășenească. Interpelantele nu este mulțumit cu răspunsul dat și cere cercetarea și constatarea aceluia organ orășenesc, care poartă vina amănării și cu deosebire a tăerii lemnului de clădire în timp de vară, lucru oprit și de altcum prin legea silvanală. Membrul de comunitate Vitus L. afirmă, că în tot decursul verii s'au tăiat și adus lemne din pădure.

Primarul promite a da deslușirile de lipsă la proxima ședință, deoarece-ce forestierul orășenesc acum lipsește din ședință.

Trecînd la ordinea zilei s'îi comunică scrisoarea biroului statistic, privitor la numărarea poporului.

Senatorul Székely referență că operatul numărării poporului este primit de bun, și că spelele lucrărilor s'au stabilit cu 1828 cor., cheltuindu-se numai 1574 cor. Constată mai departe, că în Orăștie sunt după confesiuni: ev.-ref. 681, ev.-lut. 1024, rom.-cat. 1072, gr.-cat. 590, gr.-or. 2538, unitari 22 și izraeliți 192, eară după naționalități: Magh. 1836, Sași-Nemți 1280, Rom. 3083, Toți 15, Cehi 57, Sârbi 3, Poloni 5, Ital. 10, Bosnyac 1, Croați 9.

După sex sunt bărbați 3081, femei 3218. Membrul de comunitate Dr. A. Amlacher constată, că conscrierea a fost prea costisitoare și că fiște-care coală a costat 1 cor.

În urma interpelării făcute cu privilegiul conscrierii din partea membrului de comunitate I. Branga și la insistința acestuia, primarul dă deslușiri câți indivizi au fost aplicați la conscriere și revizuire și care cât a primit diurne.

Stabilirea condițiilor de licitație.

Senatorul D. David cetește condițiile de licitație a morilor orășenești, vamei țirgului pentru produse și pentru vite și a mai multor locuri orășenești, compusă de magistrat cu părerea fiscalului orășenesc. După schimbarea unor punctuațiuni, exarândarea s'îi decide a s'îi face pe termen de 6 ani, ear' protocoalele de licitație sunt a s'îi așterne spre confirmare reprezentanței orășenești. Condițiile stabilite în text germân va avea a s'îi traduce în limba rom. și magh., în fine termenul de licitație este a s'îi publica, pe lângă usul de până acum și în foile locale.

Avînd în vedere numărul corp al funcționarilor orășenești, am s'îi așteptat ca

condițiile pentru fiște-care soiu de drept ce este a s'îi exarândă, s'îi fi fost depusă pe hârtie separat, ear' nu s'îi se cetească din contractele de până acum. De altcum compunerea aceluia, cari vor forma parte integrantă a protocoalelor de licitație, s'a dispus din partea reprezentanței în mod ulterior.

Aplacidarea exarândării pășunatului.

Referintele D. David prezentează protocolul de licitație a pășunatului teritoriului orășenesc comasat. Resultă suma de 200 cor.

Avînd în vedere, că suma imbiată este cu mult mai puțină decît în faptă valorează pășunatul de toamnă și iarnă, reprezentanța nu aplacidează licitația și dispune o nouă exarândare.

Tot așa nu este mulțumit cu exarândarea pășunatului din muntele Naia și Deluțu cu 120 cor. și mai vîrtos fiindcă aceea s'a dat unui gornic orășenesc, care este chemat a îngrijii de averea orașului, prin urmare și aci dispune o nouă licitație, ear' magistratul s'îi însărcinează a stabili o taxă oare-care pentru pășunirea deja folosită. Peste tot primarul este însărcinat cu cercetarea și supravegheierea astor fel de abusuri păgubitoare pentru oraș.

Pertractarea bugetului pe 1902.

Bugetul prezentat s'îi ia dela ordinea zilei, deoarece-ce socoata anului 1900 încă nu este censurată, aceasta pe basa unui conclud anterior a reprezentanței orășenești.

Afacerea salariului primarului orășenesc.

Referintele A. Murășan cetește decisiul judecătoriei administrative prin care salariul primarului s'îi urcă dela 2800 la 3200 cor. Reprezentanța ia la cunoștință sentința și decide cu majoritate de voturi, că diferența de 400 cor. s'îi se acopere din celea 600 cor. adaus de scumpete votat pe sama primarului.

Majoritatea reprezentanței este de părere a da privilegiu acestui tor, ca și în afacerea aceasta s'îi se provoace o sentință dărîmătoare.

Alegerea de membrii municipali.

Congregația comitatului Hunedoara ținută la 28/X. a. c. în Deva a decis, că la 9 Noemvrie a. c. st. n. s'îi va face alegerea membrilor municipali pe baza art. de lege 21 din anul 1886 §. 34. alinea 2. al aceluia, cari prin moarte sau abdicere au eșit din comitat și al căror mandat expiră cu finea anului 1901.

Pentru orientarea publicului român alegător aflăm de lipsă a aduce la cunoștință, că în cercul Petroșeni sunt de-a s'îi alege 5 membrii, în Puj 11, în Salașu 6, în Peșteana 7, în Hațeg oraș 4, în Răcăștia 8, în Hunedoara oraș 4, în Deva oraș 5, în Peștișul de jos 8, în Dobra 6, în Ilia 4, în Rapolt 7, în Jeledinți 5, în Romos 5, în Orăștie oraș 7, în Brad 9, în Boița 10, în Vața 9 și în cercul Baia-de-Criș 9 membrii. Din 258 membrii aleși ies așa dar 129, cărora cu finea a. c. le expiră termenul. Afară de aceea cei abziși și morți, cărora le-ar expira termenul cu finea anului 1904. Prin expirarea termenului cu finea a. c. ies afară peste tot 52 membrii români, rămân până la finea anului 1904 39 membrii români aleși.

Premise acestea, așteptam ca clubul român comitatens, care odinioară lucra cu însuflețire pentru apărarea intereselor naționale, s'îi ia inițiativa, însă așa s'îi vede, că pacostea de pasivitate ne-a copleșit și pe terenul municipal, deși prescrișă este activitatea în vieța comunală și municipală.

Împlinim o datorință impusă, când pe această cale ne adresăm câtră toți alegătorii români ai comitatului Hunedoara, zicîndu-le: fraților! grăbiți și v'îi adunați în celea 19 cercuri la consfătuiri frățești, punînd la o parte toate ce ar da naștere la neînțelegeri și uniți în cugete și simțiri strigați poporului alegător s'îi „mergem la urnă“, s'îi alegem

membrii municipali cu tragere de inimă pentru binele și prosperarea poporului nostru; s'îi alegem oameni cari au în vedere sub toate împrejurările apărarea obștei române, bărbați înțelepți dar' mai vîrtos energici și rezoluți și de aceea, cari nu umblă cu 2 bani în 3 pungi, bărbați deschiși, cari nu sunt de dați a șovăi și a fi slugarnici față de tot țifindarășul dela notărășel și până la cel mai înalt simbriaș comitatens; bărbați inimoși și de aceea, cari nici pentru sine și nici pentru ai sei nu colindă după oasă de ros pe la așa poreclii „măriile lor“. Ca s'îi putem duce o luptă intensivă și cu rezultat efectiv, toți ca unul, viriliști și aleși, datori suntem a conlucra în înțelegere frățească și nu resfirați.

Când unul apără atare afacere de interes obștesc, sară fără întârziere toți cei chemați în luptă, ear' cari sunt de față steie locului, nu părăsească sala ca niște fricoși Cugete fiște-care la starea faptică a comitatului nostru, la majoritatea imasantă a locuitorilor români, pe cari îi represintă și în a cărora nume își ridică cuvîntul și fie curagios, nesficios față de minoritatea disparentă în comitat a contrarilor nostri politici, cari numai cu datorință ne încarcă ear' de drepturi nu vreau s'îi audă nici pomenindu-se. Datorința membrilor municipali conștii de chemarea lor este, a înfrîna pe slujbaș în procedurile lor nedrepte, asupritoare și vătămătoare, căci așa făcînd isbînda mai târziu sau mai curînd soși va și pe partea noastră.

Datori suntem s'îi ne încredem în puterea de viață a poporului nostru, în vînjosia lui, precum și în sprîgnul împrumutat, lăsînd la o parte lașitatea, care este la mulți o caracteristică vrednică de condamnat. Alegătorii de deputați dietali, cari au dreptul de a alege și pe membrii municipali, dee-și votul lor numai pentru bărbați probați, destoinici și rezoluți în luptele neamului lor!

Numai astfel procedînd vom învinge și vom putea elupa o poziție deamă de starea noastră numerică și numai așa putea-vom recăștiga drepturile încălcate!

Alegătorii pe baza dreptului electoral secret (cu ședule) alege-și bărbați neatârnatari și cari n'au nici un fel de legături deobligatoare față de așa poreclita stăpînire comitatensă!

Cu astfel de principii ducătoare la scop s'îi se intrunească toți alegătorii, fruntașii și plugarii români la o tragere de seamă bună și uniți în cugete și simțiri s'îi păsească unul ca unul la urnă, aruncînd în aceea sedula cu numele aceluia, cari dornici sunt a lua lupta în interesul poporului seu.

Urmînd acestor învățături la tot cazul ne vom afirma în viața municipală, dela care de veacuri multe ocări, pagube și neajunsuri a suferit, suferă și poate va mai suferi încercatul nostru popor.

Sus s'îi avem inimile!

NOUȚĂȚI

— **Avis!** Domnii abonenți cari sunt în restanță cu abonamentul pe pătrar, semestru și a. c., sunt rugați a-și achita datoria cât mai curînd.

— **Viriliștii români ai comit. Hunedoarei pe anul 1902 sunt următorii:** Dr. Ioan Mihu, propr., Orăștie; Bucur Popovici, propr., Hațeg; Aurel P. Barcianu, intreprinzător, Orăștie; Dr. Stefan Erdélyi, medic, Orăștie; Dr. Alexandru L. Hosszu, adv., Deva; Iuonut Ștefănescu, intreprinzător, Cugir; Petru Șerban, propr. Sântohalma; Francisc L. Hosszu, adv. Deva; Dr. Aurel Muntean, adv., Orăștie; Ioan Vulcu, comerciant, Orăștie; Manase Iar, preot, Simeria; Ioan Baci, comerciant, Hațeg; Ioan Dima jun., comerciant, Lupeni; Iosif Petroici, comerciant, Dobra; Ioan Stanciu, propr., Brad; George Moldovan, propr., Boița; Nicolau Stoichița, propr., Hunedoara; George Impărat, propr., Brad; Stefan Șelariu, comerciant, Hațeg; Rudolf Mureșan, intreprinzător, Lunecani; Nicolau Vlad, apotecar, Orăștie; Dr. Gavriil Suci, adv., Hațeg; Ioan Dugaciu, propr., St.-Maria de piatră; Mihail Rîmbaș

sen., propr., Hunedoara; Dionisie Ardelean propr., Deva; Ioan Botean, preot, Bințiș; George Nicoara, preot, Deva; Todor Dobo, propr., Hațeg; Stefan Albu, profesor, Brad; Vasilie N. Bidu, comerciant, Orăștie; Nicolau Obădău, comerciant, Brad; George Baci, comerciant, Orăștie; Andrei Truca, preot, Simeria.

— **Celui sdrobot.** Slovacia din Nord au folosit ocazia căderii lui Tisza la Oradea-mare și i-au trimis o ilustrată, cu inscripția: «az ősszetiprandók — az ősszetipornak», în românește: «cei-ce erau s'îi fie sdrobot — celui sdrobot». Ilustrata a fost iscălită de vr'o douăzeci truntași slovaci, reprezentînd edificiul societății culturale slovacă «Matica slovenska», societate suprimată de însuși Tisza, pe când era tare și puternic.

— **O țapă.** (lup de mare) s'a prins la Zengg (Croatia) avînd o lungime de 5 și jumătate metri, și o greutate de trei mii hlgr. În stomacul lui s'au aflat o păreche de panatoni, în cari mai erau câteva bucăți de carne omenească, un clopot de vacă și un păpuc. Țapa a fost adusă la Fiume, unde au expus-o în hala de pești.

— **Băncile române.** Directorii a 43 institute de credit române din Transilvania și Ungaria au ținut o conferință în Sibiu, sub presidența dlui Partenie Cosma, directorul băncii «Albina» din Sibiu, și au decis ca toate băncile s'îi se unească, adecă s'îi tacă o alianță, comunicîndu-și reciproc toate împrumuturile ce le acordă, toate cererile de împrumut ce le resping, toate protestele etc. În scopul creării unui control extern se vor institui mai mulți revisori experți și băncile asociate vor supune încheierile lor anuale revizuirii unuia din acștia; asemenea revizuirii se vor putea face numai la cererea proprie a institutelor respective. Băncile vor contribui jum. procent din venitul brut.

— † **Clemente Muntean**, lost aproape 61 de ani paroch în Limba (tractul Albeilulie), a răposat, în etate de 80 de ani. Ca preot tînăr, răposatul Clemente Muntean în revoluția din 1848—49 a suferit și el ultragiile și barbariile, pe cari suferi preoții de ai nostri au avut s'îi le îndure pe acele timpuri. Bătut crunt cu vergi și băte, bietul preot rămasese leșinat, fără simțiri, dar călăii sei și-au mai satisfăcut pofta crudele și prin tăierea unei buce a leșinatului. Dus după aceea acasă spre a fi înmormîntat, omul și-a revenit în fire, — pentru a păstori mai departe turma sa cuvîntătoare. Afe acum odihna de veci în sinurile Tatălui ceresc!

— **Avuția națională a Ungariei** e evaluată de statisticianul Frid. Fellner la 31 miliarde cor. Din aceste 15'374 miliarde cor. face proprietatea fonciară, 1.639 miliarde cor. minele, 4.432 miliarde cor. edificiile, 3.178 miliarde cor. căile și mijloacele de comunicație, ear 10.142 miliarde cor. averea mobilă. Țara datorește străinătății 4.631 miliarde cor. Din avuția națională 60% este avere imobilă, 27% mobilă și 10% mijloace de comunicațiune.

— **Alegere unguerească.** E natura Ungurului s'îi comită s'îi sălbătécii. Nu numai când e vorba de străini, ci și ei între ei comit scene sângeroase. În Dobrișin, cu ocaziunea alegerii suplimentare, candidatul kossuthist a rămas în minoritate față de cel guvernamental. Faptul acesta a înverșunat așa de mult pe kossuthiști, încât au înscenat o adevărată revoluție. Au atacat casa orașului, au devastat-o, apoi s'au năpustit asupra miliției, eșită s'îi susțină ordinea, rîndind trei oficeri și o mulțime de soldați de rînd. Miliția vîzînd furia plebei turbate s'a folosit de arme. Sunt optzeci de greu răniți și mai mulți ușor răniți. Cîteva sute de persoane au fost deținute. — Nu avem nimica contra, dacă Ungurii de pe pustă s'îi omoară unii pe alții; treaba lor. Am ținut s'îi relevăm numai acest act de s'îi sălbătécie electorală, ca unul, ce caracterizează foarte nimerit pe Unguri. Peste tot s'a observat, că prin țin-

turile locuite de Unguri, alegerile au fost mai sgomotoase și antidinasticismul s'a ivit mai tare ca de multe-ori în trecut.

— **Sinuets de rușine.** Mihai Erdei din Măcau a fost aflat neapt pentru serviciul militar. Drăguța lui l-a părăsit din cauza aceasta. Cu greu a suferit el o bucată de timp lucrul acesta, dar' când au plecat soții lui la începutul lui Octomvrie la serviciul militar, el i-a petrecut până la stație și când s'a reintors acasă, s'a împușcat.

— **Ocupațiunile omului și mărimea lui.** Profesorul german Dr. Rosenfeld a publicat în foile germane o interesantă dare de seamă despre raportul ce există între ocupațiunile omului și mărimea lui trupezască. E lucru neîndoios că ocupațiunea de care se îndeletnicește omul viața sa întregă are înfrunțare mare asupra trupului. Mai întrevine apoi și o hereditare în urma căreia mulți fii aleg aceeași carieră ca și tații lor. Cercetările profesorului german ne ofer următoarele rezultate: cei cari și-au ales carierele libere și anume iuriștii, medicii, preoții, scriitorii, pictorii și oficianții de obicei sunt înalți. Mai puțin înalți, dar' totuși destul de mari sunt: măcelarii, morarii și berarii. Oameni cam mijlocii găsim între pescari, grădinari, și înainte de toate între locuitorii dela țară și muncitorii de pământ. Mai mici decât mijlocii sunt lucrătorii de fabrică, croitorii, pantofarii, tipograful, cișornicarii și a. Cei mai mici se găsec între țesători.

— **Sirius** steaua care strălucește dintre toate stelele mai intensiv și s'a ivit din nou în răsăritul cerului nostru, după-cum au calculat astronomii e de 1,069.000 ori mai departe dela noi decât soarele. Sirius e însoțit de un soare mai mic și el mai mare decât soarele nostru, pe care însă numai prin ochianuri mari îl putem zări ca un mic punct luminos.

— **Proclamația lui Botha.** În urma proclamației generalului englez Kitchener, comandantul trupelor aflătoare pe câmpul de războiu din Africa sudică, a dat și comandantul Burilor, generalul Botha o proclamațiune de cuprinsul următoriu:

«Fiind cunoscut că guvernul englez, sub data de 6 August a. c. a lansat o proclamație prin comandantul său suprem din Africa-de-sud, în care se spune că toți comandantii, căpitanii și șefii detașamentelor de trupe înarmate, întru cât sunt buri și continuă a opune rezistență Englezilor în ambele republici și în alte părți ale posesiunilor engleze din Africa-de sud, precum și că toți funcționarii guvernului ambelor republici vor fi exilați pe viață în cas dacă nu vor depune armele până la 1 Septemvrie; și fiind că nici membrii ambelor guverne ale republicilor nici alt general comandant, căpitan, șef sau bur din ambele republici n'are intenția de a da ascultare sus numitei proclamațiuni; și

»De oare-ce sus numita proclamațiune cuprinde o mulțime de neadevăruri, precum și indicațiuni false și mincinoase — ceea-ce la Englezi este un obicei;

»De oare-ce în fine, sus numita proclamațiune a lordului Kitchener n'a contribuit la alt-ceva de cât la aceea de a îmbărbăta pe fiecare bur, care se află pe câmpul de luptă, să continue lupta pentru scumpa noastră libertate până la sfârșitul amarnic;

»De aceea proclam și fac cunoscut: Eu, Ludovic Botha, comandant general al republicii sud-africane, după înțelegerea avută cu guvernul, ofițerilor și burgherilor Republicii sud-africane, precum și celor din liberul Stat Oranje, că generalul Kitchener, statul său major, ofițerii săi, precum ori și cine, care servește sub el în armata britanică și poartă războiu contra noastră, după 15 Septemvrie sunt considerați ca proscriși și că tuturor ofițerilor și burgherilor ambelor republici și ai Coloniei Cap li-se pune în vedere și în același timp li-se ordonă, să împuște pe ori-ce Englez, pe care-l vor găsi cu arme.

Ludovic Botha,
comandant general al Republicii sud-africane.

— **Glob uriaș.** Deoarece o expoziție universală fără oare-care „minune“ nu mai poate să fie pusă la cale, s'a căutat una și pentru expoziția universală, ce are să se țină în anul 1903 în Saint-Louis în America. E adevărat că se face un glob uriaș. Ideia este a arhitectului Samuel M. Friede din Saint-Louis. Intreaga construcția a acestui glob va avea o înălțime de 300 metri, va putea adăposti în același timp 30 mii de oameni și va costa 7 milioane și jumătate de cor. Globul, care va fi așezat pe un pedestal de 70 metri înălțime, are un diametru de o sută metri, ear pe vîrt poartă un steag înalt de 15 metri. Intre cele opt picioare ale pedestalului, la o înălțime de 36 metri se află o grădină cu două restaurante și două săli de teatru și concert. Aici se pot odihni zece mii de oameni deodată. Cu 55 de metri mai sus se află o arenă pentru alergări cu bicicleta, reprezentații de circ, menagerii, etc. Deasupra arenei se află sala de concert uriașă și în jurul acesteia se mișcă, după felul trotuarului mișcător, un restaurant unde poți șede, pe când pe dinaintea ta trece, ca într'o panoramă, expoziția, orașul și împrejurimile lui. Șesestezece elevatoare, fiecare pentru 60 de persoane, vor transporta pe vizitatorii în diferitele etaje. Elevatoarele, precum și scările, se află într'un turn special din mijlocul întregii clădiri.

Felurimi.

Telegrafice amoroasă fără sêrmă. — Da, d-lor și d-nelor, există o telegrafice între două mâni, cari se iubesc și doresc să se înțeleagă în secret.

Această telegrafice este un secret, dar' cu toate acestea voesc să-l tratez.

Introducere pentru doamne.

A închide ochii însemnează, mă gândesc la tine. A închide ochiul drept: Fii discretă!

A închide pe cel stâng: Aibi răbdare!

A deschide ochii pe jumătate: Sunt geloasă.

A ridică ochii spre platond: Te aștept!

A trage cu coada ochiului drept: Păzește-te.

A trage cu coada ochiului stâng: Vino la locul știut.

A pune mâna pe amândoi ochii: Te iubesc până la moarte.

A pune mâna pe ochiul drept: Vei primi o scrisoare.

A pune mâna pe cel stâng: Momentan să nu faci nimic.

A deschide ochii cu temere: Caut un amic.

Introducere pentru bărbați.

Bastonul servește ca telegrafice fără sêrmă și adevărat în chipul următor:

A purta bastonul în mână dreaptă însemnă: Mă întreb?

A ținea bastonul orizontal: Urmează-mă.

Bastonul în stînga spune: Doresc să te cunosc.

A lua bastonul între două degete: Ești liberă?

A ținea bastonul cu amândouă mâinile: Voești să faci o preumblare cu mine?

A balansa bastonul pe un deget: Nu sunt căsătorit.

A ținea bastonul de mijloc: Te iubesc.

A învîrți repede bastonul în aer: Ești măritat?

A da cu piciorul drept în baston: Am teamă.

Aceiași procedură cu piciorul stîng doresc să-ți vorbesc.

A bate cu bastonul în trotuar: Sunt supărat pe tine.

POSTA REDACȚIUNII

Abonentului Nr. 459, Hunedoara. Restul abonamentului pe a. c. până la fine, face 1 cor. 40 fil. Salutări cordiale!

Abonentului Nr. 492, Berzova. P. V. Cererea o am împlini. Îmbiemntul îl primim. Așteptăm după cele promise. Primește salutul nostru și mulțumită ferbinte pentru interesul ce voești a ne dovedi.

1152—1901. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírószág 1901. évi V. 766 számú végzése következtében Dr. Moldován Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Kotzander Ignacz dévai lakos javára Roth Iakab és társa szászvárosi lakosok ellen 366 kor. 18 fill. s jár. erejéig 1901. évi október hó 12-én fogatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1240 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: loyak, tehén, kocsik és szerszám nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírószág 1901-ik évi V. 766/2 számú végzése folytán 366 kor. 18 fill. tőkekövetelés ennek 1901. évi július hó 25. napjától járó 6% kamatai, váltó díj és eddig összesen 64 kor. 20 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson adósok lakásán leendő eszközzésére 1901. évi nov. hó 16. napján délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1901. évi október hó 28. napján.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrh.

4615—1901. végr. sz.

Árverési hirdetményi kivónat.

A m.-radnai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Morariu Valer végrehajthatónak Szere luon ifjabb végrehajtást szenvedő elleni 800 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. jbiróság területén levő a gyuliczai 270 sz. tjkvben A. 1—6. rsz. 430—431/b 682/b 639—640, 719—720, 1106 és 1159/7 hrsz. sz. a. felvett beltelkes házra az árverést 1460 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi december hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Gyulicza község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog. Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 146 koronát készpénzben avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság. M.-Radna, 1901. évi október hó 18-án.

Polgár,
kir. albiró.

1088—1901. végrh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMEŊY

Alulirt bírósági végrehajtó a 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírószág 1901. évi V. 622 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt nukSORAI Cserna Evucza javára nukSORAI Cserna Dezsik és társai ellen 136 kor. 93 fill. s jár. erejéig 1901. évi augusztus hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 640 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák és juhok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírószág 1901-ik évi V. 622/2 számú végzése folytán 136 kor. 93 fill. tőkekövetelés ennek 1.....évi..... hó..... napjától járó.....% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 35 kor. 75 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig NukSORAI alperesek lakásán leendő eszközzésére 1901. évi november hó 4. napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1901. évi október hó 17. napján.

Ráoz Jozsef,
kir. bir. végrh.

1062—1901. kir. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírószág 1901. évi V. 473 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt szálláspataki Ball Jozsef javára zs.-parosenyi Szabó György ellen 234 kor. s jár. erejéig 1901. évi július hó 31-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 660 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, juhok és széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírószág 1901-ik évi V. 473/2 számú végzése folytán 234 kor. tőkekövetelés ennek 1901. évi január hó 7. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 91 kor. 84 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zs.-M.-Parosenyben alperes lakásán leendő eszközzésére 1901. évi november hó 5. napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1901. évi október hó 17. napján.

Ráoz Jozsef,
kir. bir. végrh.

5356—1901. véghr. sz.

Árverési hirdményi kivonat.

A szásvárosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Csigoian Lazar és társai végrehajthatóknak Stef Petru végrehajtást szenvedő elleni, 62 kor. 40 fill., 74 kor. 30 fill. és 63 korona 56 fillér tőke követelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (az algyógyi kir. jbiróság) területén levő Rápolton fekvő a nagy és kis rápolti 749 szám tjkvben A † 2. rd. 3922 hrszámra, 185 kor. az u. o. 335 sz. tjkvben A † 33. rd. 1321 hrsz. számra 124 kor. A † 34. rd. 2812. 2813. hrsz. ingatlanra 276 kor., A † 35. rd. 3202 hrsz. ingatlanra 2 kor., A † 36. rd. 3392 hrsz. ingatlanra 7 kor., A † 37. rd. 3571 hrsz. ingatlanra 7 kor., A † 38. rd. 3582 hrsz. ingatlanra 10 kor., A † 39. rd. 3632 hrsz. ingatlanra 5 kor., A † 40. rd. 3748 hrsz. ingatlanra 14 kor., A † 41. rd. 3798 hrsz. ingatlanra 20 kor., A † 42. rd. 3805 hrsz. ingatlanra 4 kor., A † 43. rd. 3810. 3811 hrsz. ingatlanra 361 kor., A † 44. rd. 3817 hrsz. ingatlanra 8 kor., A † 45. rd. 3974 hrsz. ingatlanra 59 kor., A † 46. rd. 4146 hrsz. ingatlanra 73 kor., A † 47. rd. 4147 hrsz. ingatlanra 43 kor., A † 48. rd. 4148 hrsz. ingatlanra 185 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban, a 335 sz. tjkvben foglalt ingatlanokra vonatkozólag az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-nak alkalmazásával elrendeltetik.

Megjegyeztetik, hogy ezen árverés a nagy-rápolti 335 sz. tjkvben C. 1. szám alatt az özvegy Stif Todorné Maria javára bekebelezett haszonélvezetti jogot nem érinti, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi december hó 17-ik napján d. e. 9 órakor Nagy-Rápoli község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én

3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Szásváros, 1901. évi október hó 3-án.

Sóhalmi,
kir. albiró.

Subscrisul am de vnzare

60 fire de gorun

dela 20—50 centimetri groase, în grădina mea proprie din Romos. Prețul și condițiile de vnzare după tocmeală.

Romos, la 23 Octomvrie 1901.

2—3 Ioan Iordan.

1300—1901. sz.

Hirdetmény.

Balomir község elüljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát tevő két lisztelő vízi malom a folyó 1901. évi november hó 3-án d. e. 10 órakor a község házánál tartandó nyilvános árverésen az 1902. évi január hó 1-ével kezdődő három egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

A kikiáltási ár külön-külön 1200 korona évi bér.

A kikiáltási ár 10%-ával felszerelt zárt írásbeli ajánlatok az árverés megkezdése előtt elfogadhatók.

A részletes árverési feltételek Balomir község házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Balomiron, 1901. október 15-én.
(L. S.) 2—2

Szász Sándor, Adam Avram,
jegyző. bíró.

Emerik M. Kováltsik

Orăștie, Hotel-Central.

S'a reîntors chiar acum din călătoria de cumpărări, aprovisându și și completându-și magazia sa cu articli pentru trebuințele zilnice și de saison în mod și măsură extraordinară.

Prețuri foarte reduse!!!

pentru stofe de vestminte pe seama doamnelor, barchete, casane, flanelle și m. a. **Să trage deosebit luarea aminte la marile partii de felurite sorte de pânzării cu prețuri peste măsură moderate și eftine.**

Manufacturi, marfă curentă și bumbăcărie în mare și în mic.

Insemnate cumpărări de prilej!!!

Unica vnzare de liliom (chifon) vestit în lumee!!!

3—3

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szásváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12, lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) *depuneri* fără anunț până la 100 cor. 5½%.

b) *depuneri* mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) *depuneri* făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se resolvează fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventați.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Directiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szásváros

Opuri ———
Bilete de log.
Broșuri ———
Circulare ———
Bil. de vizită
Invitări ———
Bilanțuri ———
Acții ———
Cap. de epist.
Placate ———
Ord. de dans
Adrese ———
Compturi ———
Note ———
Preț Curent.
Anunțuri ———
Registre ———
Imprimare ———
Couverte ———
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 13 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de present se bucură de sprigi-
nul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă
aceasta despre promptitudinea și
acurateța cu care efectuește ori-ce
lucrare.

Ca unica tipografie românească în
acest mare comitat, se roagă de bine-
voitorul sprigin al celorlalte institute
rom., precum și al privaților.

